

จิตต่าง

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๘๗๘. เรื่อง “ไม่มีหัวข้อคำถาม”

ตอบ : คำถามของเขาณะ แล้วก็พรรณนาไป ๑ หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ หน้า อธิบายถึงการปฏิบัติว่าเขาปฏิบัติไปแล้วมันปฏิบัติภาคทิพย์ มีครูบาอาจารย์มาอบรมสั่งสอนเต็มไปหมดเลย องค์นั้นก็ว่าอย่างนี้ องค์นั้นก็ว่าอย่างนั้น แล้วเขาก็ประพฤติปฏิบัติมาของเขาตามแต่ที่เขา มีประสบการณ์

นี่พูดถึงว่า เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัตินะ เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติ ทางโลก ถ้าทางโลกนะ ในแนวทางการประพฤติปฏิบัติมันมีโลกียะกับโลกุตตระ

โลกียะ หมายถึงว่า ประพฤติปฏิบัติอย่างไรก็แล้วแต่อยู่ในวัฏฏะนี้ อยู่ในโลกนี้ ฤาษีชีไพรเขาประพฤติปฏิบัติมากน้อยขนาดไหน เขาก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะเขาปรารถนาเป็นอตมมัน อตมมันไถ่ มันการอวดตาร เปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติอยู่อย่างนั้นนะ เพราะเขามีความเชื่ออย่างนั้น นี่พูดถึงว่าถ้าเป็นโลกียะไถ่

แล้วถ้าทำได้มานสมาบัติ เทวทัต เทวทัตได้มานสมาบัติ แปลงร่างได้ มีฤทธิ์ ตาทิพย์ ต่างๆ ได้ ไถ่โลกียะ

คำว่า “โลกียะ” ไถ่โลกียะ หมายถึงว่า ประพฤติปฏิบัติอยู่กับโลก อยู่กับกิเลสต้นหาความทะยานอยาก อยู่กับความสำคัญผิดของตัวเอง เพราะมีความสำคัญผิดของตัวเอง แล้วการประพฤติปฏิบัติก็ปฏิบัติมันแบบนั้น

เวลาเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ วิชาอย่างนี้ โลกียะต่างๆ มันมีอยู่ในโลกอยู่แล้ว แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาอุทกดาบส อาฬารดาบสไป “เจ้าชายสิทธัตถะได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เหมือนเรา เท่าเรา เป็นอาจารย์สอนได้”

เจ้าชายสิทธัตถะปฏิเสธ ปฏิเสธ เพราะอะไร เพราะมันไม่ได้แก้กิเลสใจ มันไม่มีเริ่มต้นท่ามกลาง และที่สุดที่ไหนใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ละจากอุทกดาบส อาฬารดาบสแล้ว

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาประพฤติปฏิบัติของท่านเองใจ สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ได้เวียนมากับอุทกดาบส อาฬารดาบสแล้ว เขารับรอง ยืนยัน แล้วเจ้าชายสิทธัตถะก็ทำได้จริงๆ ด้วย แต่เวลาจะมาประพฤติปฏิบัติ เพราะอะไร เพราะท่านได้ประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านรู้ว่าโลกียะ ฌานโลกียะมันส่งออก ส่งออกอย่างไร ไปรู้ไปเห็นต่างๆ รู้เห็นแล้วได้อะไร รู้เห็นมันกลับสำคัญตน รู้เห็นแล้วกลับหัวนโหว่ รู้เห็นแล้วมันจริงหรือไม่จริง

เวลาละจากอุทกดาบส อาฬารดาบสมาแล้ว มาศึกษา มาค้นคว้า มาตั้งสติแล้ว มันไม่มีทางไปแล้วแหละ ผู้วิเศษ โลกเก่งไปหมดเลย กาฬเทวิลไปนอนบนพรหม เหาะเหินเดินฟ้า ผู้ที่เป็นเกจิอาจารย์เขาทำของเขาได้ แต่มันไม่ใช่มรรค มันไม่ใช่หนทางในมรรค ๘ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนางานชอบ นี่มันงานไม่ชอบ ติดขัด ติดข้อง สำคัญตนว่าตนยิ่งใหญ่ นี่ในการประพฤติปฏิบัติในแนวโลกียะ

ถ้าโลกุตระๆ ใจ ถ้าโลกุตระ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าละเข้ามาแล้ว แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ฉันทอาหารของนางสุชาดาแล้วตั้งใจว่า ถ้าคือนี้นั่งขัดสมาธิไปแล้วถ้าไม่สำเร็จ จะนั่งจนกว่าจะสำเร็จจนได้ จะให้ร่างกายนี้เหือดแห้งตายไปเลย

แต่เวลาเอาจริงเอาจริงจังขึ้นมา ปฐมยาม นี่ใจ บุพเพนิวาสานุสติญาณ กับอภิญญาจากฌานสมาบัติ จากฌานโลกียะ แตกต่างกันอย่างไร

มันแตกต่างกันว่า สิ่งที่เราที่เห็น รู้เห็นด้วยสติด้วยปัญญา รู้เห็นแล้วไม่ติดข้อง ไม่โหยหา ไม่ใช่ว่าสำคัญตนว่าเป็นแบบนั้นๆ แบบผู้ที่ระลึกชาติได้ว่าชาตินั้นเป็นไฉน ชาตินี้เป็นไฉน แล้วจะไปเกี่ยวข้องกับชาติตระกูลนั้น เขาไม่รับ เพราะมันเป็นอดีต ปัจจุบันนี้คนที่ปัญญาทิโกโหด

กาของเขาก็สิ้นชีวิตไป จะไปเกิดเป็นอะไรนั้นก็บุญบาปของบุคคลคนนั้น ปัจจุบันนี้ก็ชาติตระกูลของเขา

เห็นไหม บุญเพนิวาसानุสติญาณ เป็นการยืนยันในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า สิ่งที่มาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ได้สร้างบุญกุศลมาตั้งแต่ชาติที่แล้วคือพระเวสสันดรไป แต่ก็ไม่ติดไม่ขัด ไม่โหยหา นี่ไง ระลึกอดีตชาติได้ด้วยสติด้วยปัญญา ไม่ใช่การติดขัดยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งนั้น นี่คือนุพเพนิวาसानุสติญาณ

มัชฌิมา ยาม เวลาจุติปาทญาณ อนาคตยังไปอีกนะ เห็นไหม นี่โลก โลภียะ แต่เจ้าชายสิทธัตถะโลกด้วย แล้วไม่ยึดมั่นถือมั่น ไม่ติดด้วย เพราะกำลังแสวงหาใจ

เวลาปัจฉิมยาม เวลามรรคเกิด เห็นไหม ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ นี่ฝ่ายโลก ฝ่ายกิเลส ดับทุกข์ด้วยมรรคญาณ ด้วยมรรค ๘ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ในอริยสัจ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ทั้งโลก ทั้งธรรม

เพราะถ้าไม่อิงโลก ไม่ล้างโลก มันจะละกิเลสได้อย่างไร เพราะกิเลสมันเป็นโลก แล้วธรรมมันไม่เกิดหรอก แล้วธรรมมันเกิด นี่โลกุตตระ ถ้าโลกุตตระ มันรู้จักกิเลส มันเห็นกิเลสหมด ละ รู้หมด ไม่รู้มันจะฆ่าได้อย่างไร ไม่รู้จะจับต้องได้อย่างไร เวลารู้ รู้เป็นสัจจะเป็นความจริง

เวลาทางการประพฤติปฏิบัติ ถึงกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง มันเจริญขึ้นมาจากผู้มีบุญกุศล เวลาคนว่าเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านมาทำความจริงของท่าน ท่านถึงได้สัจจะได้ความจริงขึ้นมาในหัวใจของท่าน

ถ้าไม่รู้ไม่เห็น ไม่เป็นความจริงขึ้นมา จะเอาอะไรไปสอนเขา

นี่ไง อจินไตย ๔ โลก ฌาน พุทธวิสัย กรรม อจินไตย ๔

ฌานๆ นี่อจินไตยเลย แล้วขอบเขตมันเป็นอย่างไร

นี่ไง พูดถึงเวลาจะประพฤติปฏิบัติมันมีโลภียะกับโลกุตตระ ถ้าโลภียะ โลภียะมันร้อยแปดพันเก้า ถ้าร้อยแปดพันเก้าแล้วสิ่งนั้นมันไม่มีขอบไม่มีเขตของมัน ถ้ามีขอบมีเขต ในแนวทางปฏิบัติไ

พรรณนามา ๓ หน้า ๔ หน้า ว่ารู้อย่างนั้น เห็นอย่างนั้น นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ

แต่ถ้าเป็นเรื่องสัจจะ เรื่องความจริง จิตของคน ปุณฺณคนหนา เวลาปุณฺณคนหนามันหยาบ มันกลาง มันละเอียดมากน้อยขนาดไหน คนที่เขาไม่เชื่อในพระพุทธศาสนาเลย เขาเกิดในประเทศไทย เขาลงทะเบียนบ้านว่าเขานับถือพระพุทธศาสนา นับถือศาสนาพุทธ แต่เขาเป็นพุทธที่ไสยศาสตร์ พุทธที่เป็นเรื่องโลกๆ ไปหมดเลย พุทธที่เป็นธุรกิจ พุทธที่เป็นสิ่งที่วัตถุที่จับต้อง นั่นก็เป็นอันหนึ่ง

เราจะบอกว่า จิตใจของคนมันมีบุญมีอำนาจวาสนาแตกต่างกันไป แม้แต่ความรู้สึกนึกคิดของคน อย่างหยาบๆ อย่างโลกเขา นี่ก็เรื่องของโลกเขา แล้วอย่างผู้ที่ประพฤติกปฏิบัติเวลาปฏิบัติไปแล้วจิตใจมันสูงมันต่ำละ มันรู้มันเห็นสิ่งใดของมันละ

ถ้ามันรู้มันเห็นสิ่งใด ถ้ามันเป็นเรื่องโลกๆ ก็เป็นเรื่องโลกๆ ถ้าจะเป็นธรรมๆ จะเป็นโลกียะ จะเป็นโลกุตระอะไร ถ้าโลกุตระ มันจะย้อนกลับมาในใจของตน

จากที่ว่าปฏิบัติทางโลกๆ เป็นอภิญญา เป็นสมาบัติ เป็นฌาน

ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติกปฏิบัติละ เวลาปฏิบัติไปแล้วถ้ายังสงสัยเรื่องสิ่งใดอยู่ เป็นพระอรหันต์ไม่ได้ ใ้เรื่องฌาน เรื่องสมาบัติ ท่านทำทั้งนั้นนะ แต่ท่านเห็นโทษของมันไหม เห็นโทษของการส่งออกใจ เห็นโทษว่า ถ้ายังกิเลสมีอยู่ แล้วยังไม่ได้กำจัดมัน ไม่ได้มีขอบเขตมัน พอมันทำคุณงามความดีได้ มันยึดมันถือมันทั้งนั้นนะ มันสำคัญตนว่าเป็นผู้วิเศษ ผู้วิเศษนะ มันก็ยึดมันถือมัน มันก็ติดใจ ในการปฏิบัติถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ เห็นไหม

นี่พูดถึงว่า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ เวลาท่านปฏิบัติของท่านนะ ท่านถึงเห็นโทษเห็นภัยของมันไหม ท่านถึงวางข้อวัตรปฏิบัติไว้

คำว่า “ข้อวัตรปฏิบัติ” พระพยายามปฏิบัติให้จิตใจมันเป็นสมาสมาธิ สมาสมาธิคือจิตมันสงบไง ถ้าจิตมันสงบ มันเป็นสมาสมาธิ มันไม่ส่งออกใจ

แล้วถ้าตอนที่ครูบาอาจารย์ที่ท่านจะอบรมบ่มเพาะ จะให้ทำความสงบของใจขึ้นมาให้เป็นสมาสมาธิมันแสนยาก เพราะจริตนิสัยของคนมันแตกต่างกัน แล้วจริตนิสัยของคนเวลามันแตกต่างกัน เวลาที่มันประพฤติกปฏิบัติไปแล้วมันถึงคำถามเยอะเยอะไปหมดเลย

ไม่มีหัวข้อคำถามครับ แต่ว่าทำสมาธิอย่างนั้น จะได้ความรู้สึกลักษณะนั้น นั้นเป็นเรื่องหนึ่งนะ

จิตใจคนที่สูง จิตใจปานกลาง จิตใจที่ต่ำ นั้นเรื่องหนึ่งนะ

อีกเรื่องหนึ่ง เมื่อก่อนเราบวชใหม่ๆ แล้วเราไม่เชื่อเลยว่าคนที่ประพฤติปฏิบัติแล้วจะเสียสติได้ คนประพฤติปฏิบัติแล้วจะทำให้เสียคนได้ แต่พอมาปฏิบัติแล้ว แล้วมาเข้าอยู่สงฆ์คณิกปฏิบัติด้วยกัน เห็นเยอะเยอะไปหมดเลย ปฏิบัติไปๆ จนมือเท้านี้สั้นอยู่อย่างนั้นนะ นี่แสดงว่าขาดสติ ถ้าขาดสติมันเป็นเพราะอะไร คนปฏิบัติแล้วมันจะเสียหายไป มันเป็นไปได้อย่างไร

สุดท้ายแล้วมันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้เป็นเพราะอะไร มันเป็นไปได้เพราะว่าจิตใจของคนมันแตกต่างกัน แล้วถ้ามันเป็นไปได้ เพราะจิตมันผิปกติ

เพราะว่าทำสมาธิสมาธิคือความปกติของใจ แต่โดยปกติมนุษย์เรา คนที่เกิดมาจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ บ้าหัวร่อยจ่าพวก มันมีความชอบ ความยึดความมั่นสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มันชอบ มันชอบมากมันก็ยึดมาก มันยึดมากมันก็มีควมวิตกกังวลมาก แล้วมันจะมีความกังวลไปของมันตลอดไป แล้วถ้าไม่มีสติไม่มีปัญญานะ มันทำให้เสียหายได้

คำว่า “เสียหายได้” เพราะจิตมันผิปกติ พอจิตผิปกติไป พอมันพิจารณาไป สิ่งที่ว่าในการประพฤติปฏิบัติเป็นโลกียะๆ คำว่า “โลกียะ” หมายความว่า จิตของเขาไม่ผิปกติ จิตของเขาเป็นปกติ แต่ด้วยอำนาจวาสนาของคนที่ไม่ได้สร้างอำนาจวาสนา เวลามันภาวนามันจะไปรู้ไปเห็นต่างๆ มันติดอยู่อย่างนั้นนะ

ถ้าจิตมันไม่ปกติ ถ้ามันเห็นมันก็หลงใหล แต่ถ้าจิตเป็นปกติมันเห็นอย่างนั้นนะมันเกิดอาการสั้นไหวให้ผิปกติได้ ถ้ามันผิปกติได้ ถ้ามันผิปกติแล้วถ้ามันปฏิบัติแล้วมันเป็นโทษๆ เป็นโทษจากตรงนี้ถึงยอมรับว่ามันเป็นได้

มันเป็นได้เพราะของเรามันขาดตกบกพร่องอยู่ในตัวของมันเองแล้ว แล้วเวลามาประพฤติปฏิบัติ คำว่า “ขาดตกบกพร่อง” ความเห็นมันก็ต้องเห็นขาดตกบกพร่อง หรือเห็นเกินเห็นล้นจากความเป็นจริงไป ถ้าเห็นเกินเห็นล้นจากความเป็นจริงไป มันก็มีความวิตกกังวล มีความทุกข์ใจ มีความกระเพื่อมของใจ มันก็ยิ่งทำให้หนักหนาสาหัสสากรรจ์เข้าไปอีก

ฉะนั้น สิ่งอย่างนั้น สิ่งที่ว่าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติแล้ว สิ่งที่ชำรุดเสียหาย จิตผิดปกติ เออ!
ยอมรับ

แต่ก่อนไม่ยอมรับนะ ทำดีต้องได้ดี ทำดีแล้วทำไมมันขาดตกบกพร่องอย่างนี้ เราถึงบอก
ว่ามันเป็นไปไม่ได้ ถ้าเป็นไปได้ ตั้งแต่ที่เรายอมรับแล้ว เวลาลูกศิษย์ผู้ที่มาประพฤติปฏิบัติอยู่ฝั่ง
นั้นนะ เวลาผิดปกติ เราให้หยุดเลย ไปหาหมอ ให้หมอให้ยา ให้ยาเพื่อให้กลับมาเป็นปกติ แล้ว
เวลาให้ยาเพื่อให้กลับมาเป็นปกติแล้ว ถ้าปกติแล้ว ถ้าฝึกหัดปฏิบัติได้ก็จะเป็นวาสนาของเขา

ถ้ามันยังปฏิบัติไม่ได้ มันก็เหมือนคำถาม คำถามว่า เขาไม่มีคำถาม แต่เวลาคำถามของ
เขา เขารู้เขาเห็นต่างๆ เอามาบอกกัน มันเอามาบอก อาจารย์นั้น อาจารย์นี้ หนังสือเล่มนั้น
หนังสือเล่มนี้ ร้อยแปดพันเก้า

นั่นเป็นเพราะเราไม่มีมาตรฐาน ถ้าเรามีมาตรฐาน เราจะเอาทางไหนล่ะ

ถ้าแบบทั่วๆ ไปเขาเอาทางเกจอาจารย์ เขาต้องการแบบว่าประสบความสำเร็จในเรื่อง
โลก เรื่องสักการะ อันนั้นมันก็เป็นเรื่องของเขา เพราะเราปฏิบัติเอาธรรม เราไม่ได้ปฏิบัติเอา
โลก เอาความโลก ความอยากได้ เราปฏิบัติเอาธรรม

ถ้าปฏิบัติเอาธรรม ถ้าความเป็นธรรมๆ ทำความสงบของใจเข้ามา สิ่งใดที่จะเกิดขึ้นมัน
อยู่ที่วาสนาของคน คนที่มีวาสนานะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอบรมบ่มเพาะมา ลูกศิษย์ลูก
หาของท่าน เพชรน้ำหนึ่งๆ พระอรหันต์ทั้งนั้นนะ

คำว่า “พระอรหันต์นะ” มันต้องมีมาตรฐาน คำว่า “มาตรฐาน” คือจิตต้องมีกำลัง จิต
ต้องมีมาตรฐานจะรับสิ่งนั้นได้ รับสิ่งนั้นได้คือว่า สิ่งใดที่มันเป็นกิเลส สิ่งใดที่มันขาดตก
บกพร่อง สิ่งนั้นไม่รับ สิ่งนั้นปฏิเสธออกไป แล้วเวลาฝึกหัดของเราขึ้นมา ฝึกหัดของเราขึ้นมาให้
มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา คือมัคโค คือทาง ทางอันเอก

เราชวนขยายค้นคว้าใจ เราเอาสัจจะความจริงขึ้นมาใจ เวลาถึงที่สุด บุคคล ๔ คู่ เวลาคู่
สุดท้ายจบหมดครบ ทั้งเหตุและผลจบ พอจบ มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ ถ้ามันอยู่ในบุคคล ๔ คู่
มันอยู่ในระหว่างก้าวเดินอยู่ มันต้องมีสมมุติบัญญัติ หยาบ กลาง ละเอียด ละเอียดอย่างไร นั้น

มี จับต้องได้ บุคคล ๔ คู่ เวลามันสิ้นสุดไปแล้วจบ ถ้าจบ นั่นเป็นข้อเท็จจริง ถ้าข้อเท็จจริงขึ้นมา
นี่เวลาปฏิบัติในวงกรรมฐาน ในการประพฤติปฏิบัติแบบพระป่า

แต่ถ้ามันไม่ใช่ สิ่งที่ว่าเขียนมาถามมากมายมหาศาล สุดท้ายเขาบอกว่า สิ่งที่ว่าข้าพเจ้า
เคยมีโรคจิตเวช มีซึมเศร้า มีไบโพลาร์ ซึ่งหายแล้ว หยุดยามา ๒ ปี แต่กลับมาเป็นใหม่ ตัวเอง
คิดว่าตัวเองหนูแว่ว ตอนที่เกิดอุปการสมมติต่างๆ

นี่ผู้ถามเป็นผู้บอกถึงโรคของตนเองว่า ตัวเองเคยเป็นจิตเวช เคยเป็นซึมเศร้า เคยเป็น
ไบโพลาร์ นั่นจิตมันขาดตกบกพร่อง

ถ้ามันจิตขาดตกบกพร่องนะ ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ ท่านจะบอกว่าให้ฟื้นฟู
สติขึ้นมา เวลาจะประพฤติปฏิบัติไม่ต้องตามนิมิตไป รู้เห็นสิ่งใดแล้ววางไว้ วางไว้

แต่มันวางไม่ได้ มันวางไม่ได้เพราะมันติดปกติ คำว่า “ติดปกติ” เห็นไหม โดยทางโลก
คนที่ว่าเป็นจิตเวช เป็นหนูแว่ว นี่เขาขาดตกบกพร่องโดยจิตใจของเขา

แต่คนที่ปกติๆ แล้วเสพยาๆ เวลาเสพยาจนมันหลอน เวลามันหลอนแล้วมันคุม
อะไรไม่ได้ เราก็เห็นอยู่ เวลาคนที่มีปัญหาขึ้นมาเขาบอกว่าเขาป่วยนะ เขาป่วยทางจิตๆ ป่วย
ทางจิต กฎหมายยังยกเว้นเลย เพราะเขาควบคุมตัวของเขาไม่ได้

นี่เหมือนกัน ถ้าป่วยทางจิต จิตมันป่วยแล้ว แล้วเวลาจะมาปฏิบัติ เวลาปฏิบัติ คำว่า
“ป่วย” มันก็ต้องจับต้องสิ่งที่รู้ที่เห็นผิดไปจากความเป็นปกติ แล้วเวลารู้เห็นผิดไปจากปกติ แล้ว
จะเชื่ออะไรละ

เราต้องกลับมาเป็นปกติก่อนใช่ไหม ถ้าเราจะกลับมาเป็นปกติก่อน เวลาไปหาหมอ ต้อง
ไปหาหมอ แล้วหายา เพราะว่าเวลามันหลุด เวลาสิ่งที่ว่าโรคภัยไข้เจ็บมันรุนแรง เราควบคุมตัว
เราไม่ได้ แต่ถ้ามียา ยาจะช่วยควบคุมให้

แล้วทางในการประพฤติปฏิบัติ เราเป็นชาวพุทธไง เราเกิดมาพบพระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา เราอยากจะมีธรรมโอสธ เราก็ปฏิบัติได้ แต่การปฏิบัติของคน
ติดปกติก็คือการปฏิบัติมาให้เป็นปกติ ต้องกลับมาเป็นปกติก่อน

ศีล สมาธิ ปัญญา ศีลคือความปกติของใจ คนที่มีศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๒๒๗ สมบูรณ์แบบ คือเขาเป็นปกติของใจ เขาไม่มโนกรรม การกระทำ กายกรรม วจีกรรม การกระทำด้วยกาย ด้วย วาจา มันถึงเป็นอาบัติ มันถึงผิดศีล แต่มโนกรรมๆ ความรู้สึกนึกคิดมันไม่มีอาบัติ อาบัติ ความคิด ถ้ามีอาบัตินะ ตายเลย เพราะความคิดนี้มันควบคุมไม่ได้

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าถ้ามันไม่ปกติ มโนกรรม มโนวิญญาณปี นิพพิหนฺตติ มโนสมุสเสปี นิพพิหนฺตติ ตัวจิตก็ตัวนำเปื้อนหน่อย ตัวความสัมพันธ์ ตัวผลกระทบ อายตนะกระทบ เกิดจากจิต ก็นำเปื้อนหน่อย มันนำเปื้อนหน่อยไปทั้งสิ้น

แต่เราไม่รู้จักรว่าตัวไหนมันจะเปื้อนหน่อย แล้วตัวไหนควรจะเป็นเปื้อนหน่อยใคร ตัวมโนมันจะไปเปื้อนหน่อยตัวมัน แล้วมันตัวอยู่ไหน แล้วสิ่งที่สัมผัสจากมโนมันก็นำเปื้อนหน่อย แล้วนำเปื้อน หน่อยตรงไหน มันจับต้องอะไรไม่ได้เลย เพราะมันไม่ปกติไง

ศีลคือความปกติของใจ ถ้าใจมันปกติ ศีลสมบูรณ์แบบ

ฉะนั้น ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติ เราก็แค่หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โ กำหนดอานาปานสติ แค่ทำความสงบของใจให้ใจมันสงบเพื่อกลับมาเป็นปกติ ถ้าใจมันกลับมาเป็นปกติ เห็นไหม

ไฉนมันไม่อย่างนั้นนะ เพราะคำถาม ๔-๕ หน้า โอ้โฮ! สอนกันโดยทางทิพย์ไง โอ้ย! สังขาร ความปรุง ความแต่ง ร้อยแปดพันเก้า

คิดไปเอง คิดไปโดยที่จิตมันผิดปกติ แล้วมันจะเป็นความจริงขึ้นมาได้อย่างไร มันไม่เป็น ความจริงขึ้นมาแล้ว ถ้าไม่เป็นความจริงขึ้นมาแล้ว เพราะ

ข้าพเจ้าเคยป่วยเป็นจิตเวช ซึมเศร้า ไปโพลาร์ หุดยามา ๒ ปี เป็นเมื่อ ๒ ปีที่แล้ว แล้ว รักษาหายแล้ว แล้วตอนนี้มาปฏิบัติ มันก็กลับมาใหม่

ถ้ามันกลับมาใหม่ ถ้ามันผิดปกติ แล้วสิ่งที่รู้ที่เห็นวางไว้เลย

คำถามมา ๔-๕ หน้า คำถามที่ไม่มีหัวข้อคำถาม แต่ถามร้อยแปดเลย ถามร้อยแปดว่า มันรู้มันเห็นสิ่งใดต่างๆ ร้อยแปด

แล้วเวลาเขาพูดนะ สิ่งที่ว่าถ้ามันเป็นสังขารหรือมันเป็นจิตเภท การบริหารต่างๆ การประพฤติปฏิบัติมันจะทำอย่างไร

ถ้าเวลาการจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะเป็นสัจจะเป็นความจริง

เพราะเวลาเขาไปหาครูบาอาจารย์ของเขา แล้วครูบาอาจารย์ของเขาบอกว่า ให้ผ่านภวังค์ หลังเกิดการถูกตรวจสอบอารมณ์ ท่านบอกว่าข้าพเจ้าตกภวังค์ ให้หายจากการตกภวังค์ โดยการเข้าฌานสมาบัติ โดยการเข้าฌานสมาบัติเพื่อให้พ้นจากวิตก วิจารณ์ ให้แม่นยำ แล้วให้ผ่านเป็นฌานที่ ๑ แล้วตรวจสอบอารมณ์ไป

อันนี้ก็เป็นอภิธรรม

อภิธรรมนะ เวลาเขาขึ้นมา ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน แล้วขึ้นสู่อาภาสญาณเจตนะ สมาบัติ ๘ ไง

เราเคยสัมผัสพวกนี้มาเยอะ เวลาเขาประพฤติปฏิบัติของเขานะ เขาบอกว่าเขาค่อนข้างตัวมากในฌานสมาบัติ

เราฟังแล้วนะ มันเป็นการท่องสูตร มันไม่เป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริง เขายังไม่รู้ตัวนะ มีพวกนี้เข้ามาเคยคุยกับเรา บอกเขาเคยนั่งสมาธินะ พอจิตมันสงบขึ้นมา แม้แต่ฟ้าผ่า ออกจากสมาธิมาฟ้าผ่าเขายังไม่รู้เลย นั่นเขาไม่รู้ว่านั้นเป็นสมาธินะ

แต่เวลาไอ้ที่ว่า ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน อู๋! เขาพูดเป็นคั่งเป็นแคว เรานั่งฟังแล้วเราขำ มันเป็นสัญญาอารมณ์นะ นี่ไง ฌานสมาบัติ ฌานสมาบัติที่เขาพูดกันไฉน ฌานสมาบัติโดยข้อเท็จจริง

เราถึงบอกว่า ปฏิบัติในแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ปฏิบัติในแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ถ้าแนวทางสติปัฏฐาน ๔ โดยความจอมปลอม แนวทางสติปัฏฐาน ๔ โดยอุปาทาน ในแนวทางสติปัฏฐาน ๔ โดยสมมุติ

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็ปฏิบัติในแนวทางสติปัฏฐาน ๔ แต่ท่านไม่ใช่ทำให้นึกให้คิดเอาอย่างนี้ ถ้านึกคิดเอาอย่างนี้นะ นี่เป็นปัญญาอบรมสมาธิ

เวลามันพุ่งมันชาน เวลาคนที่ประพฤติดิปฏิบัติทำความสงบของใจขึ้นมาแสนทุกข์แสนยาก ถ้าแสนทุกข์แสนยาก มันอยู่ที่จิตนิสัยของคน ถ้าสัทธิธำจิร หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโอ บริกรรมพุทโอไวยาๆ อย่างนี้ ถ้าจิตมันสงบระงับได้ มันพอเป็นเครื่องอยู่ มันพอเป็นที่อยู่ที่อาศัยได้ ถ้าทำความสงบของใจเข้ามามันพออยู่พอกินใจ คือมันรักษาให้เราไม่ทุกข์ไม่ยากจนเกินไป

เวลาเราจะประพฤติดิปฏิบัติ กิเลสมันก็เฟื่องฟูขึ้นมานะ มันทั้งที่มันทั้งแท่ง ทั้งข่มเหง ทั้งทำลาย ทุกข์มาก เวลาทำความสงบของใจคือกิเลสมันสงบตัวลง ใจที่มันทึบมันแท่ง ใจที่มันทับมันถม มันสงบลง

พอมันสงบลงนะ ถ้าจิตมันสงบได้ ถ้าจิตมันสงบได้นะ ใจที่เข้าไปรู้ไปเห็นต่างๆ นิमितต่างๆ ร้อยแปดพันเก้า มันเป็นจิตเป็นนิสัย แล้วมันเป็นที่वासนาของคนด้วย ถ้าवासนาของคนประเภทหนึ่ง เขาก็รู้ก็เห็นของเขา แต่รู้เห็นด้วยสติด้วยปัญญานะ

ครูบาอาจารย์ของเรา ใจที่ว่าสอนโดยทิพย์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอนุโมทนากับหลวงปู่มั่น ท่านเก็บของท่านไว้คนเดียว

คนที่รู้ที่เห็น สิ่งที่เห็นว่าเวลาธรรมเกิด เวลาครูบาอาจารย์อบรมบ่มเพาะ นั่นเขาเก็บไว้ในใจ เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านสิ้นกิเลสไป ท่านบอกสิ่งที่ท่านรู้ท่านเห็นมาจะพูดให้ใครฟังได้ ถ้าพูด ใครก็หาว่าเราบ้า เราบ้าไป

คำว่า “เขาหาว่าเราบ้า” เราบ้าก็ไม่ใช่ พวกจิตเภท พวกผิดปกติมันบ้า มันบ้าแล้วมันก็ไปกว้านเอาว่าเป็นอย่างนั้น เป็นสร้างภาพขึ้นมา มันจินตนาการขึ้นมา มันให้จิตมันหลอกขึ้นมา สร้างภาพขึ้นมา

แต่ครูบาอาจารย์ของเราเวลามันเกิด เวลาธรรมเกิดๆ ไป เวลาธรรมเกิดนะ เกิดความสงสัย เกิดสงสัย เกิดความขัดข้องหมองใจ พอมันสงบไป ธรรมเกิดแล้ว ตอบเป็นผล อ้อ! อ้อ! หลุดหมดนะ

สิ่งที่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์อบรมบ่มเพาะ เวลาครูบาอาจารย์ที่มาอนุโมทนา คือเป็นการ
ตอบความซื่อซ่องใจ ความสงสัย

การปฏิบัติ พอสงสัยแล้วติดแล้ว ไปรู้ไปเห็นสิ่งใดแล้วมันยึดแล้ว แล้วแก้ไม่ได้ แก้ไม่เป็น
หรอก แต่ถ้ามีวาทะสนานะ ถ้าจิตสงบนะ มันผุดขึ้นเลย

ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง มันเป็นความจริงนะ เขาเป็นแล้วเขาสงบ ยิ่งเกิดขึ้นในใจยิ่งเก็บไว้
ในใจลึกๆ ไปบอกใครนะ “ไปหาหมอเถอะ ไปหาหมอ”

แต่เวลาให้พวกจิตป่วย มันกลับว่ามันเป็นนะ แต่คนที่เขาเป็นเขากลับสงบ แล้วเขากลับ
เงิบ แล้วเขาเก็บไว้ในใจ เพราะอะไร เพราะมันแก้ทุกข์เราไง มันแก้สิ่งที่เราเป็นทุกข์เป็นร้อน
แก้สิ่งที่เรายึดมันถือมัน มันคลายออก เออ!

เวลาธรรมเกิดๆ นีธรรมเกิด ไม่ใช่มรรค

ถ้าเวลามรรคนะ งานชอบ งานชอบคืองานทำความสงบของใจโดยชอบธรรม การทำ
สมาธิ การทำความสงบของใจโดยชอบธรรม นี่งานชอบในขั้นของสมถกรรมฐาน ถ้ามันชำนาญ
ในการเข้าและการออก เพราะชำนาญในการเข้าและการออกจนมันตั้งมั่นได้ ทำความสงบของ
ใจบ่อยครั้งเข้าๆ จนจิตตั้งมั่นเป็นสัมมาสมาธิ

แต่เวลาพวกจิตเภท พวกที่วิตกกังวล ทำความสงบของใจหนึ่งก็ว่าบรรลุโสดาบัน ทำ
ความสงบของใจ ๒ หนก็ว่าสกิทาคามี ทำความสงบของใจครั้งที่ ๓ ก็ว่าเป็นอนาคามี ทั้งๆ ที่
ไม่ใช่ ไม่มีเลย เพราะมันบกพร่อง ไปหยิบ ไปจับ ไปฉวยเอาเอง

แต่ถ้าเป็นจริงเป็นจัง ปัจจัตตัง สันติภูมิจิโก ตรวจสอบอย่างไรแล้วมันก็ใช่ เวลาทำความ
สงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับบ่อยครั้งเข้า บ่อยครั้งเข้า ทำความ
สงบบ่อยๆ ครั้งจนจิตตั้งมั่นเป็นสัมมาสมาธิ

แล้วใช้ปัญญาๆ ปัญญาใคร่ครวญก็ใคร่ครวญมาเพื่อความสงบระงับ บ่อยครั้งเข้า
บ่อยครั้งเข้าจนมันตั้งมั่น ถ้าตั้งมั่นแล้ว ถ้ามันนุ่มไปเห็น เห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง
นี่ไง

หลวงปู่มั่นท่านสอนไว้ จิตสงบแล้วให้รำพึงถึงกาย ถึงเวทนา ถึงจิต ถึงธรรม ถ้าเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริง นั้นนะวิปัสสนา

สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน ใครเป็นคนทำ แล้วทำด้วยสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ แบบ ไม่ได้ทำโดยไหลไปตามอารมณ์ของตน แล้วไม่ได้ทำตามครูบาอาจารย์องค์ไหนคอยทะนุถนอม ไม่มี

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เวลาที่สัตว์ชนสัตว์ ท่านเปรียบเทียบหัวใจของคนเหมือนดิน ท่านจะปั้นดินให้เป็นโอ่งเป็นไห ท่านต้องนวดต้องเพ้นจนกว่ามันจะละเอียด ไม่มีสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่อง ถึงได้ปั้นเป็นโอ่งเป็นไหได้

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านถนอม ท่านรักษา ท่านต้องการสร้างธรรมทายาทเพื่อศาสนา เพื่อจรรโลงศาสนา แต่เวลาท่านอบรมบ่มเพาะนะ หวดเอาแล้วหวดเอาอีก การหวด การขยำ การกระทำ นั่นคือการสร้างโครงสร้าง สร้างมนุษย์ สร้างพระปฏิบัติขึ้นมา แล้วถ้าปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นความจริงความจิ่งขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงความจิ่งขึ้นมา เห็นไหม

คำถามๆ มากมายมหาศาล แล้วมันเป็นคำถามแบบละเมอเพ้อผก แบบจิตเภท จิตป่วย แล้วเขาก็สรุปว่าเขาเคยป่วยมา แล้วเขาว่าหายแล้ว แล้วตอนนี้กลับไปป่วยอีก

คำว่า “ป่วย” หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ ใจที่รู้ที่เห็น ที่จะมีครูบาอาจารย์จะมาอบรมบ่มเพาะ นอนคุยกับครูบาอาจารย์เลยละ เราไม่เอา เราไม่ต้องการตรงนั้น เราต้องการปัจจัยตัดตั้ง สันติภูมิ

ปัจจัยตัดตั้ง รู้แจ้งในใจของตน

สันติภูมิ รู้จำเพาะตน รู้จำเพาะตน รู้แจ้งในใจของตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภนารัถสัตว์ชนสัตว์ ถ้าสัตว์ชนสัตว์โดยข้อเท็จจริงใจ

อันนี้อ่านแล้วมันสงสัยอะไร ที่ตอบนี้คือตอบเพื่อสังคมทั้งหมด สังคมทั้งหมดเวลาประพฤติปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติส่งออก นี่เป็นกรรมของสัตว์

แต่ถ้าจิตผิดปกติปฏิบัติแล้ว เวลาตัวเองผิดปกติคือจิตป่วย พอจิตป่วยแล้วปฏิบัติธรรม ก็ไปโทษธรรมะว่าธรรมะทำให้เราป่วย แต่ความจริงแล้วจิตมันป่วยมาตั้งแต่ต้น มันขาดตกบกพร่องมาตั้งแต่ต้น แล้วพอไปปฏิบัติแล้วมันถึงไปเสริมขึ้นมา

ฉะนั้น ถ้าจิตเป็นปกติปฏิบัติแล้วมันต้องเป็นข้อเท็จจริง เป็นประโยชน์กับผู้ประพฤติปฏิบัตินั้น จบ

ถาม : ข้อ ๒๘๗๙. เรื่อง “ขอหนังสือ”

ถ้าผมจะขอหนังสือมาแจกที่วัด ต้องติดต่อที่ไหนครับ มีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง

ตอบ : ถ้าจะขอหนังสือก็ขอหนังสือในช่องทางที่เขียนมา ติดต่อมาที่สำนักงาน แล้วขอหนังสืออะไร ชื่อเล่มอย่างไร จำนวนเท่าไร แจ้งเขา แล้วถ้าเป็นธรรม เขาก็จะให้

แจ้งตามช่องทางที่ถามมานี้ ขอหนังสือก็ขอหนังสือมาในช่องทางนี้ ช่องทางที่ให้ธรรมเป็นทาน ขอหนังสือก็ให้แจ้งมาตามช่องทางที่ได้เขียนมานี้ แล้วขอจำนวนเล่ม แล้วค่อยติดต่อกับเขา แต่ถ้าขอมาที่เรา ก็จะเป็นคนจัดการเอง ถ้าขอมาตามหน้าหนังสือนี้นะ แต่เขาขอกันมาก็แจกไป

เว้นไว้แต่คนที่เขาไม่เป็นธรรม เขาเห็นช่องทาง เขาจะขอไปแจกใจ เมตตามาก จะแจกคนนั้น แจกคนนี้

จะแจก ก็ให้คนนั้นขอมาเองก็ได้ ไม่จำเป็น ให้ธรรมเป็นทานคือไม่มีสิ่งใดเข้ามาสอดมาแทรกให้มันเป็นทุจริตไป

ฉะนั้น ถ้าจะขอหนังสือก็ให้ขอตามช่องทางที่เขียนมานี้ เอวัง